

Mt 9,36-38

Keď uzrel zástupy, bolo Mu ich ľúto, že boli zmorené a bezmocné ako ovce, ktoré nemajú pastiera. Vtedy povedal učeníkom: Žatvy je síce mnoho, ale pracovníkov málo, preto proste Pána žatvy, aby vyslal pracovníkov na svoju žatvu.

Keď Pán Ježiš videl zástupy, bol pohnutý ľútosťou. Vedel, že na naplnenie ich potrieb bude potrebné veľké množstvo robotníkov. Potom sa pozrel na svojich učeníkov a vyznal: Žatvy je síce mnoho, ale pracovníkov málo. Hneď k tomu dodal: Proste Pána žatvy, aby vyslal pracovníkov na svoju žatvu.

Modlievaš sa takto? Prosíš Pána o viac robotníkov? Si sám pripravený pracovať na Pánovej vinici? Možno si povieš: „Ale ja nie som farár.“ Počul som príbeh o jednej žene, ktorá bola

na invalidnom vozíku. Chcela slúžiť Pánovi Ježišovi, ale pre svoj zdravotný hendikep nevedela ako na to. Nakoniec si objednala stovky evanjelizačných traktátov. Na ich zadnú stranu napísala svoju adresu a pár slov o tom, ako ju môžu ľudia kontaktovať. Na invalidnom vozíku sa prisunula k oknu a nad každým traktátom sa modlila. Potom ho spustila na ulicu. Po nejakom čase začali prichádzať listy. Čoskoro priviedla ku Kristovi viac ľudí ako väčšina farárov v jej meste. Nevyhovárajú sa teda na hendikepy svojho života. Nájdi svoje obdarovanie a slúž svojmu Pánovi celým srdcom.

CIRKEVNÝ VÝLET DO BRATISLAVY

Dňa 24. septembra 2023, 16. nedeľu po Svätej Trojici, sme my evanjelici z Cirkevného zboru v Leviciach pokračovali v poznávaní života iných cirkevných zborov. Cieľom našej cesty bola tentokrát Bratislava.

Pokračovanie na str. 2

Modlitba: Pane Ježišu, ďakujem Ti, že dozrievajú duchovné klasy k žatve. Modlíme sa za pracovníkov, ktorí sa budú ľuďom venovať a duchovne ich sprevádzať. Daj, aby som aj ja mohol nájsť svoje obdarovanie a zapojiť sa ním do duchovnej žatvy, do práce na poli Božieho kráľovstva.

AMEN

CIRKEVNÝ VÝLET DO BRATISLAVY

Dokončenie zo str. 1.

Našou prvou zastávkou bol Cirkevný zbor Bratislava, Legionárska. V zborovej sieni nás privítali domáci veriaci a spoločne sme sa odobrali na služby Božie, na ktorých sme ďakovali Pánu Bohu za úrody zeme. Tieto Božie dary na oltár priniesli detičky, ktorých sa na službách Božích zúčastnilo veľmi veľa.

Slovami „Pokož vám, bratia a sestry!“ nás privítal domáci pán farár Mgr. Martin Šefranko. Po modlitbe, prečítaní žalmu a zaspievaní prvej piesne, počas ktorej pán farár udelil deťom osobné požehnanie, sme pozorne počúvali kázeň na tému z Evanjelia podľa Lukáša, 12. kapitola, ktorej hlavnou myšlienkou je, že bez druhých veľa nedosiahneme. Musíme myslieť na blížnych a na Pána Boha. To najdôležitejšie v živote nie je v na-

ších rukách, dostávame to darom. Naša budúcnosť sa odvíja od toho, či žijeme s Kristom, a nie obklopení bohatstvom. Boh je to najcennejšie, čo v živí máme.

Po kázni vystúpil náš pán farár Martin Riecky, ktorý zaspomínal na svoje teologické začiatky práve v tomto kostole. Predstavil hostiteľom náš cirkevný zbor, život a aktivity v ňom a priblížil aj naše mesto Levice. Záverom pozval našich hostiteľov na návštevu do Levíc.

Po požehnaní a záverečnej piesni ukončil pán farár Šefranko služby Božie. Neboli to klasické služby Božie s liturgiou, po celý čas sa niesli v modernejšom otvorenejšom duchu, keď piesne hrala a spievala zborová kapela.

S domácimi veriacimi sme zotrvali v rozhovoroch a s poďakovaním

za srdečné prijatie a pohostenie sme sa rozlúčili.

Náš poobedňajší program pokračoval prehliadkou Veľkého a Malého evanjelického kostola a budov Evanjelickeho lýcea v bratislavskej mestskej časti Staré Mesto. Práve toto lýceum sa staralo o šírenie vzdelanosti, kultúry a osvety medzi bratislavskými evanjelikmi. Vo funkcii rektora tu v 18. storočí pôsobil slovenský historik a vzdelanec Matej Bel a v 19. storočí tu pôsobila aj skupina národných buditeľov na čele s pedagógom lýcea Ľudovítom Štúrom. Počas prehliadky Malého a Veľkého kostola nás sprevádzala pani farárka Mgr. Anna Polcková.

Malý kostol postavili na mieste, kde pôvodne stál drevený artikulárny kostol zo 17. storočia. Postavili ho pre slovensky a maďarsky hovoriacich evanjelikov. Oltárny obraz zobrazuje ukrižovaného Pána Ježiša, na rímse sedia anjeli s paténou a kalichom, symbolmi Večere Pánovej. Na kazateľnici je pozlátený reliéf, ktorý ilustruje podobenstvo o rozsievачovi. Ozdobou interiéru kostola je obraz, ktorý zobrazuje dejiny evanjelickej cirkvi. Nachádza sa tu aj krstiteľnica z pôvodného dreveného kostola.

O jeden rok skôr ako Malý kostol bol v roku 1777 posvätený Veľký evanjelický kostol, ktorý slúžil nemecky hovoriacim veriacim. Bol postavený v štýle barokového klasicizmu a pojme

Pokračovanie na str. 3

Dokončenie zo str. 2.

2400 ľudí. Okrem oltárnej kazateľnice sú tu zaujímavé lavice so skrinkami a niektoré ešte doteraz neboli otvorené. Kostol sa nachádza v záhrade na Panenskej ulici, kde sa nachádzal aj cintorín, v ktorom sú pochované známe evanjelické rodiny.

Pani farárka Polcková hovorila aj o krátkej histórii cirkevného zboru Bratislava - Staré Mesto. Tento zbor vznikol v roku 2013, keď sa oddelil od CZ Bratislava. S úsmevom uviedla, že CZ je známy ako rebelujúci zbor. Hlásajú, že na Bibliu sa vzhľadom na poznatky, ktoré máme teraz, treba pozeráť inak. Mávajú ekumenické služby Božie, spolupracujú s charitatívnymi organizáciami, pomáhajú bezdomovcom, spolupracujú so seniormi a LGBTI+ komunitou. Citujem pani farárku „Božie slovo o ktorom hovoríme v kostole, mládežníci vykonávajú v praxi“. Služby Božie sa konajú v slovenskom, nemeckom, maďarskom a anglickom jazyku a slúžia aj detské služby Božie. SB navštevuje priemerne 200 veriacich, na cirkevné sviatky je kostol plný. Majú veľa konfirmandov a to aj z radov dospelých.

Na rekonštrukciu a údržbu kostolov, cirkevných budov a ich zariadení sa snažia získať peniaze z milodarov a rôznych fondov, čo sa im v značnej miere vďaka Pánu Bohu darí.

Ďakujeme za srdečné prijatie,

množstvo informácií a prajeme tomu cirkevnému zboru, aby im Pán Boh dal silu a pomáhal im v ich činnosti.

Poslednou zastávkou na ceste nášho putovania bolo Múzeum Lutherovej reformácie na Slovensku. Vzniklo v roku 2020, v priestoroch bola inštalovaná expozícia, neskôr doplnená a modernizovaná. Je zameraná na príchod Lutherovej reformácie na územie dnešného Slovenska. Medzi exponátmi sú archívne dokumenty, histo-

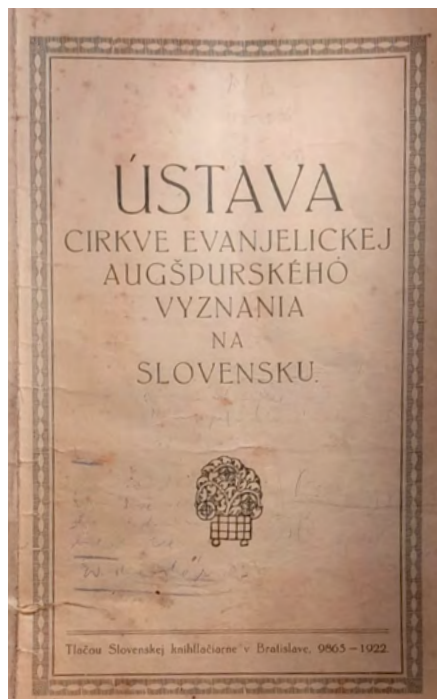
rické knižné dokumenty a predmety z prostredia ECAV. Počas prehliadky múzea nás zaujímavým a podrobným výkladom sprevádzal vedúci Centra histórie ECAV, pán Martin Kováč.

Cestou domov sme hovorili o zaujímavom pripravenom programe, za čo ďakujeme pánovi farárovi ThDr. Rieckemu. Dozvedeli sme sa veľa nových informácií, spoznali nové miesta a strávili v spoločnosti bratov a sestier príjemný čas.

V neposlednom rade ďakujeme Pánu Bohu, že nás sprevádzal a ochraňoval na ceste.

Tešíme sa na ďalšiu spoločnú cestu. Kam to bude?

Alžbeta Solmošiová

LITURGICKÁ FARBA AKO ZMYSEL KREŠŤANSKÉHO ŽIVOTA

Farby sú pre nás niečím bežným a samozrejým, takže im nevenujeme pozornosť a často si ich nevšímame. Možno si ani neuvedomujeme, že farby na nás vplývajú viac, ako si možno dokážeme pripustiť. Sú však veľmi dôležité a čím sú silnejšie, tým majú väčší vplyv. Farby majú neuveriteľne veľkú silu, lebo nielen ovplyvňujú našu náladu, ale dokážu priamo vplývať na naše pocity.

Farba tvorí súčasť hmotnej, zmyslovej a významovej štruktúry vnímania evanjelia. Označuje v našom zmyslovom poznaní hmotný, predmetný svet. Symboliku farieb interpretujeme pomocou kódov, ktoré sú platné z pohľadu národného, kultúrneho, ideologického aj náboženského. Farebná symbolika vychádza z dobových a estetických noriem. Vnímanie farby v týchto súvislostiach nie je v podmanení vlastnosťami farby, ale v jej začlenení do širších kontextov. Veľmi dôležitý je psychologický charakter farby a sociologické faktory. Kresťanské umenie má svoje hodnoty a kvality, no duchovnú hodnotu nesporne vyššiu má ako umenie, ktoré bolo pred ním. Navyše má vo svojej dokonalosti jednotu poznanú a prežitú. V ňom sa uskutočňuje pevné spojenie nadprirodzeného s prirodzeným.

Osobitný postoj v kresťanskom umení a živote kresťanov má liturgická farebnosť. Od staroveku boli farby používané ako symbol rôznych aspektov viery a pomáhali veriacim vstúpiť do ducha liturgie. Už najstaršie kresťanské obrazy používali symboly. Prvé stopy liturgických aplikácií farieb pochádzajú z 9. storočia. V 12. storočí sa ustálil pevný systém liturgických farieb. Liturgická farebnosť ukrýva v sebe to najvýznamnejšie, čím prispela k zmyslu kresťanského života vo svete. Vychádza z mravných zásad kresťanstva. Základom bolo byzantské umenie, ale najsilnejšie sa podstata kresťanského umenia presadzovala v stredoveku v období baroka.

Význam liturgických farieb spočíva v ich schopnosti pomáhať veriacim plnšie sa zúčastňovať na liturgii

a prehlbovať ich vieru. Liturgická farba je farbou bohoslužobných rúch a výzdoby chrámu v jednotlivých obdobiach alebo slávnostiach počas roka. Farby v rôznych kultúrnych prejavoch nie sú náhodné, ale majú špecifický význam, majú svoju symboliku. Samotné používanie farieb pripomína a oslavuje kľúčové udalosti, jednotlivé sviatky a obdobia, čím liturgická farebnosť zdôrazňuje ich význam. Každá z týchto farieb zobrazuje špecifickú tému, ako je pokánie, nádej, víťazstvo, radosť a používa sa v rôznych obdobiach liturgického roka. Rozdielnosť farieb umocňuje charakter liturgických slávení ako aj zmysel kresťanskej viery. Vzhľadom na charakteristické vnímanie aplikácie jednotlivých farieb, ktoré sa uplatňujú v bohoslužobnom slávení, majú jednotlivé konfesie vlastnú farebnosť, liturgickú farebnosť.

Rímskokatolícka cirkev

Liturgické farby v rímskom obraze rímskokatolíckej cirkvi definujú Všeobecné smernice rímskeho misála. Tieto liturgické farby sú definované pre omšu podľa misála sv. Pavla VI.: biela, zelená, fialová, ružová, červená, čierna. Na rôzne slávnosti, ktoré si vyžadujú sviatočné alebo vzácnejšie rúcha, sa môžu používať aj rúcha, ktoré nie sú v liturgickej farbe dňa. Pred Druhým vatikánskym koncilom a na základe Summorum Pontificum sú drobné rozdiely v používaní liturgických farieb, napríklad červená farba sa využíva ešte aj v období oktávy Svätodušných sviatkov a čierna farba aj vo Veľký piatok a na „Dušičky.“ V niektorých oblastiach je povolené použitie modrej farby na sviatok Nepoškvrneného počatia Panny Márie. Nie-

kde modrá farba nahradzuje fialovú v čase adventu.

Gréckokatolícka a pravoslávna cirkev

V byzantskej tradícii určuje Typikon jedine svetlú a tmavú farbu liturgických rúch. Všetky ostatné delenia farieb sú len zvykom a tradíciou. Osobitné postavenie v tejto cirkvi má farba v ikone a jej význam. Farba zohráva v ikone dôležitú úlohu a jej používanie nebolo nikdy náhodné. Každá farba mala svoje miesto a symbolický význam, no tento význam nebol vždy jednoznačný, a preto sa ikona dnešnému človeku, ktorý nepozná ich zmysel, ťažko číta. Ešte väčší zmätok nastáva v tom, že aj jednotlivé farby majú viacero významov, často si protirečiacich, čierna na ikone Narodenia Krista má úplne iný význam ako čierna na ikone Zmŕtvychvstania. Štruktúra ikony podlieha mnohým predpisom a obmedzeniam a voľná tvorba v nej je takmer nepripustná, no čo sa týka farebnosti, tu je ikonopiscovi ponechaná istá voľnosť. Mnohé postavy a predmety nemajú stanovenú záväznú farebnosť, no na druhej strane sú aj také, ktoré ju majú presne určenú. Takúto farebnosť používajú ikonopisci: zlatá, purpurová, červená, biela, modrá, zelená, hnedá, bordová a čierna. Čierna farba bola za-

Pokračovanie na str. 5.

Dokončenie zo str. 4.

vedená do ruskej tradície od pohrebu Petra II., ruského cára. V niektorých oblastiach je zvykom napríklad používať oranžovú farbu pri sviatkoch Petra a Pavla alebo fialovú farbu počas veľkého pôstu alebo pri vysviacke.

Katedrála v Moskve

Má svoju vlastnú chartu týkajúcu sa farby. Nasledujúci príkaz je predpísaný: V dňoch nedele a sviatkov Pána použiť farby zlaté, červené a iné. Na sviatky vstupu Pána do Jeruzalema a na letnice je to zelená farba. Počas konca kríža(?) fialová alebo modrá, počas dní Pána modrá alebo biela farba. Počas Veľkej noci je to biela farba a na sviatky apoštolov červená farba. Na Veľký piatok ako aj pri spomienkach je to čierna alebo tmavá farba. Pravoslávna cirkev však nevníma konkrétnosť smrti za niečo ponuré, ale naopak, považuje smrť ako radostný prechod do lepšieho života ako spojenie s Kristom.

Starokatolícka cirkev

Starokatolícka cirkev má veľmi podobný kánon liturgických farieb ako rímskokatolícka cirkev, rozdiely sú minimálne. Prax používania sa však v jed-

notlivých národných starokatolíckych cirkvách môže líšiť. Prax starokatolíckej cirkvi na Slovensku a Starokatolíckej delegatúry Utrechtskej únie na Slovensku sa od praxe rímskokatolíckej cirkvi veľmi nelíši.

Anglikánska cirkev

V rámci anglikánskej cirkvi nenachádzame pevne stanovený kánon liturgických farieb, tie sú len odporúčané. Je dovolené rešpektovať lokálne tradície. Oficiálny web anglikánskej cirkvi odporúča nasledujúce farby: zelená, červená, fialová a biela. Pri pohrebe alebo zádušnej omši sa môže použiť fialová alebo čierna farba. Na mariánske sviatky sa môže použiť aj modrá farba.

Evanjelická cirkev a. v.

V evanjelickej cirkvi sa používa viacero liturgických farieb. Biela sa používa len počas slávnostnej polovice evanjelického cirkevného roka. Je to radostná farba symbolizujúca čistotu a označuje najväčšie cirkevné sviatky. Najdlhšie nepretržité obdobie bielej liturgickej farby trvá približne poldruha mesiaca. Fialová farba sa používa len počas slávnostnej polovice

evanjelického cirkevného roka. Je to farba symbolizujúca pôst a pokánie. Najdlhšie nepretržité obdobie fialovej liturgickej farby trvá tiež približne poldruha mesiaca. Čierna sa používa počas slávnostnej a neslávnostnej polovice evanjelického cirkevného roka. Farba je smútočná, kajúca a spomienková. Je súčasťou neslávnostnej cirkevnej polovice na sviatok Pamiatky zosnulých, ktorý pripadá na 2. novembra. Farba trvá jeden deň. Červená farba sa používa počas slávnostnej aj neslávnostnej polovice evanjelického cirkevného roka. Symbolizuje oslavu a radosť, používa sa počas pamätných dní. Zelená sa používa počas slávnostnej aj neslávnostnej polovice evanjelického cirkevného roka a používa ako bežná farba medzi sviatkami a sviatočnými obdobiami, preto je to najpoužívanejšia liturgická farba v evanjelickom cirkevnom roku. Tieto farby môžu pomôcť vytvoriť posvätné prostredie vhodné pre modlitbu a rozjímanie.

Prof. PaedDr. Jaroslav Uhel, Art. D,
(Cirkevné listy, 147. ročník, 7-8/2023,
str. 14-17)

STRETNUTIE MLÁDEŽE DNS V NESVADOCH

SUSEDIA

Nezabudnutí susedia (spomienka na deň holokaustu a rasového násillia) v levicekej synagóge znova po roku. Srdečne chcem v mene KPA poďakovať pani riaditeľke MsKs Levice Márii Meszárošovej, pani Marte Švolíkovej, pánovi Kvetovi Krnáčovi za pomoc pri tejto spomienke. Tak tiež veľká vďaka patrí nášmu priateľovi a veľkému profesionálovi, skladateľovi, klaviristovi Miroslav Rác, ktorý nás vždy a aj teraz podporil sprevádzaním na klavíri. Nezabúdajme a pripomínajme si zverstvo, ktoré bolo spáchané na našich občanoch v období Slovenského štátu od 09.09.1941 a majme na pamäti, že pokiaľ je náš život bez lásky, pokory a pokoja, tak história sa môže kedykoľvek zopakovať.

PATRIK, APOŠTOL ÍRSKA (2. ČASŤ)

Pri putovaní cez Granard našiel pri Mag-Slechte na slávnosti veľký zástup ľudí klaňajúcich sa modle Crom-Cruachovi. Bol to ozrutný kamenný stĺp obložený zlatými a striebornými doštičkami a obkolesený 12 menšími bôžikmi dookola. Svätec svojou biskupskou barlou rozbil Crom-Cruacha na kúsky a ostatné modly zvalil do prachu.

Aj v Killale našiel celý tamojší ľud zhromaždený na jednom mieste. Po jeho kázaní kráľ so svojimi šiestimi synmi uveril a spolu s nimi ešte 12 tisíc ľudí. Svätec tam prežil sedem rokov, zakladal farnosti a diecézy, učil náčelníkov a obyčajných ľudí.

Pri príležitosti návštevy Ratherganu, sídla kráľa oblasti Connaught, ktoré sa nachádzalo neďaleko mesta Tulsk v grófstve Roscommon, sa stala zaujímavá udalosť, zachytená v mnohých autentických rozprávaniach o živote svätca. Blízko prameňa Clebachu si Patrik a jeho sprievod rozložili stany. Skoro ráno biskup i celá jeho družina spievali ranné chvály Najvyššiemu a vtom sa podľa vtedajšieho zvyku prišli ku prameňu okúpať dve kráľovské dcéry: svetlovlasá Ethne a červenovlasá Fedelm. Zbadali misi-onárov a začali na nich kričať: „Kto ste, odkiaľ prichádzate? Ste prízraky alebo ste priateľskí smrteľníci?“ Patrik im odpovedal: „Bude lepšie, ak budete chváliť a velebiť pravého Boha, ktorého vám ohlasujeme, namiesto zvedavosti a zbytočného vy-pytovania sa.“

Ethne sa hneď opýtala: „Kto je ten Boh a kde je? Kde prebýva? Má synov a dcéry? Má zlato a striebro? Je večný? Je pekný? Sú jeho dcéry priateľské k mužom tohto sveta? Je na nebi či na zemi? V mori, rieke, na horách? Ako ho možno milovať? Môže ho aj mladý či iba starý nájsť?“

Patrik plný Ducha odpovedal: „Boh, ktorého vám zvestujeme, má moc nad každou vecou, je Bohom neba i zeme, riek i morí, slnka i mesiaca i hviezd. Bohom hôr a dolín. Boh, ktorý je nad nebom, v nebi i pod ním. Prebýva všade. Dáva dych všet-

kému, dáva život všetkému. Je nad všetkým. Pozdvihuje všetko. Dáva svetlo slnku, jas mesiacu. Stvoril pramene v suchých krajoch a ostrovy v oceáne. Hviezdam určil slúžiť väčším svetlám. Jeho Syn je jedno s Otcom. Večný. Nie mladší od Otca, Syna Ducha sú nerozdelení. Túžim vás vierou priviesť k nebeskému Kráľovi tak, ako ste tu na svete dcérami pozemského kráľa.“

Kráľovské dcéry jedným dychom povedali: „Pouč nás ako najlepšie vieš, ako máme veriť v nebeského Kráľa. Ukáž nám, ako Ho môžeme uzrieť z očí do očí. My urobíme všetko, čo nám povieš.“ A keď ich poučil, nakoniec sa ich opýtal: „Veríte, že krstom sa očistíte od dedičného hriechu?“ „Veríme.“ „Veríte v pokánie a odpustenie hriechov?“ „Veríme.“ „Veríte v život večný a vzkriesenie v deň posledného súdu?“ „Veríme.“ „Veríte v jednu cirkev?“ „Veríme.“ Potom ich pokrstil. Oblečené boli v bielych šatách. Potom povedali, že túžia vidieť Krista. Patrik im odpovedal: „Nemôžete vidieť Kristovu tvár, kým neokúsíte smrť a kým neprijmete eucharistiu.“ „Daj nám eucharistiu, nech môžeme uzrieť nášho Ženícha.“ Stará legenda hovorí: Keď prijali Božie telo, v túžbe čím skôr uvidieť tvár Krista zaspali spánkom smrti... Oblečené mali stále svoje biele krstné rúcha.

V roku 440 začal Patrik svoju prácu na obrátení Ulsteru. V nasledujúcich rokoch nastalo podľa dobových zápisov neobvyklé rozšírenie viery v tejto provincii. V roku 444 v Armaghu pri Diare tunajší náčelník oblasti daroval Patrikovi miesto na stavbu chrámu. Bolo to v údolí na úpätí vrchu, ale Patrik nebol s týmto miestom spokojný. Vo svojom srdci mal s týmto rajom zvláštne plány. Nakoniec mu nechal náčelník vo výbere úplnú slobodu. Patrik sa rozhodol pre krásny vrch, na ktorom stojí Armaghská katedrála. Keď svojim spoločníkom chcel ukázať miesto, kde bude stáť, vyšli na jeden kopec a tam k nim prišla laň s jelenčatom. Patrikovi priatelia ich chceli zabiť na jedlo. Patrik im v tom však

zabránil. Vzal jelenča na svoje plecia a nasledovaný jelenicou odviezol zvieratá na susedný vrch, kde mláďa zložil na zem a povedal, že tu bude v budúcnosti vzdávaná Najsvätejšiemu Bohu veľká sláva. O niekoľko rokov neskôr tu bola slávnostne posvätená nádherná katedrála v Armaghu.

Z Ulsteru Patrik vykročil do Meath, odtiaľ do Leinsteru, kde mu najviac pomáhali dvaja z jeho vynikajúcich spoločníkov Auxilius a Iserninus. V doline Leffey, v Killosy vyrástol chrám, ktorý neskôr spravoval biskup z Kílcullen. Aj tu Patrik volal do Kristovho stáda medzi prvými miestneho náčelníka, kráľa v Naas a pokrstil jeho dvoch synov. V Sletty ustanovil syna náčelníka Dubtacha z Brehonu za biskupa. Neskôr sa stal pastierom celého Leinsteru. V Ossiry vystaval Patrik Kostol sv. Martina.

Na území Leinsteru obetoval za biskupa svoj život Odhran, ktorý Patrika vozil na voze po Írsku. Odhran sa dopyčul, že jeden tunajší náčelník sa sľúbil pomstiť Patrikovi smrťou za to, že rozbil starú modlu Crom-Cruacha. Odhran porosil Patrika, aby mu dovolil posadiť sa na jeho miesto. Biskup súhlasil. Po nie dlhej chvíli verný Odhran vydýchol prebodnutý kopijou.

Patrik ďalej smeroval do Munsteru, kde ho s radosťou očakávali veľké zástupy. Slávnostne tu pokrstil aj kráľovského princa Aengusa. Počas obradu Patrik, opierajúc sa o svoju berlu, prepichol jej ostrým koncom Aengusovu nohu. Princ znášal bolesť nepohnute. Na konci slávnosti Patrik zbadal krv na jeho nohe. Spýtal sa princa, prečo nič nepovedal? On mu odpovedal, že si myslel, že to má byť súčasť obradu a pokánia skôr než príjme toľké požehnanie a milosť viery. Patrik dojatý jeho hrdinstvom vzal mu kráľovský štít a tým istým koncom svojej berly mu naň nakreslil kríž sľubiac, že tento štít bude znamením mnohých duchovných i časných víťazstiev.

Pokračovanie na budúce

(Svätý Patrik: Vyznanie, Združenie Jas, Zvolen 2008, str. 10-13)

NÁVŠTEVA 90 ROČNÉHO JUBILANTA

Pán Boh každému z nás dáva tu na zemi priestor a čas na život, na uplatnenie sa, na splnenie svojich úloh, na zapojenie sa do rôznych aktivít. Z Božej milosti bol tento čas daný aj nášmu bývalému kazateľovi slova Božieho, bratovi farárovi vo výslužbe Mgr. Jánovi Dobákovi. Na celých 32 rokov mu Pán Boh zveril duchovné vedenie stáda veriacich ovečiek CZ Levice s fíliami v Horši a v Tlmačoch – Lipníku. A on túto svoju prí-

ležitosť naplno využil, úlohy pred neho kladené plnil svedomito a o zverené ovečky sa staral príkladne a s láskou. Desiatky, ba stovky detičiek pokrstil, mladých ľudí odkonfirmoval, snúbencov zosobášil a zomrelých duchovne odprevadil z tohto sveta. Bol tým, čo každú nedeľu a počas sviatkov rozsieval slovo Božie. Okrem toho šesť rokov pôsobil vo funkcii seniora Dunajsko – nitrianskeho seniorátu. Keď sa stádo ovečiek CZ Levice rozrástlo natol'ko, že malý kostolík už svojou veľkosťou nestačil, zaslúžil sa o výstavbu nového priestranného, moderného chrámu so zborovým centrom, ktoré zahŕňa aj farársky a kaplánsky

byť a dve hostovské izby. Na výstavbe sa podieľal organizačne, vlastnou prácou, ale aj zabezpečením významnej sumy finančných prostriedkov z partnerského zboru v Nemecku. Oporou a pomocníčkou mu bola verná manželka pani Elenka Dobáková, ktorá počas celej jeho služby pôsobila ako zborová kantorka.

Po splnení svojej pastierskej služby brat farár Dobák odišiel na starobný odpočinok. S rodinou sa presťahoval do Serede, kde žijú dodnes. Pán Boh mu požehnal zrelý vek: 25.9.2023 sa dožil krásnych 90 rokov. Pri tejto príležitosti ho navštívilo vedenie CZ Levice: brat farár ThDr. Martin Riecky, brat zborový dozorca Martin Drdoš a dve sestry. S naším milým oslávencom, jeho manželkou a dcérou Editkou sme strávili príjemný čas. Prijali sme ich pohostinnosť pri chutnom obede. Pri zákusku a kávičke sme na slnečnej terase zotrvali vo vzájomných rozhovoroch.

Bratovi farárovi už menej slúži sluch aj nohy slabnú, pani manželka má tiež veľmi obmedzenú pohyblivosť. O oboch sa príkladne stará dcéra Editka, ktorá opustila svoje zamestnanie, aby sa im mohla naplno venovať. No napriek telesným hendikepom, sú obaja duchom stále vo forme. Obdivovali sme, aké detaily z minulosti strávenej v našom cirkevnom zbore si uchovávajú počas dlhých rokov v mysli. Pomodlili sme sa spoločne, oslávenec nám s manželkou aj zapievali pieseň zo starého Transcscia.

Aj napriek neľahkým časom po-

čas jeho aktívnej služby (vládnuca komunistická ideológia), napriek tomu, že kňaz ako človek, ktorý pracuje s ľuďmi, neraz musel zvládať aj zložité ľudské povahy, obaja spomínajú na všetko v dobrom a s láskou.

Celému nášmu cirkevnému zboru vrátane fílií Horša a Tlmače – Lipník odovzdávame od brata farára Dobáka a jeho rodiny najsrdečnejšie pozdravy. A my želáme 90 ročnému oslávencovi ešte veľa Božej milosti a požehnaní na každý deň v zrelom veku.

OPEKAČKA LEVICKEJ MLÁDEŽE NA ZAČIATKU ŠKOLSKÉHO ROKU

STRETNUTIE CZ DNS V JABLOŇOVCIACH

MODLITEBNÉ OKIENKO

október 2023

40. týždeň (02.10.-08.10.)

Modlime sa za ľudí, ktorí ešte neuverili, že Kristus je Syn Boží

„Ježiš jej povedal: „Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď umrie. A nik, kto žije a verí vo mňa, neumrie naveky. Veríš tomu?“ (Ján 11, 25-26)

Drahý náš Otče nebeský, tak ako si skrze apoštola Pavla v liste Ži-

dom povedal : Viera je základom toho, v čo dúfame, dôkazom toho, čo nevidíme. Nou si predkovia získali dobré svedectvo, chceme prosieť o tých, ktorí stále pochybujú, že Ježiš Kristus je Tvojím Synom, ktorý žije a bude žiť naveky, ktorý nás zachránil od večnej smrti svojou obeťou na kríži. Otvor ich srdcia, myseľ, aby uverili a dostali sa do zá-

stupu spasených. Aby si uvedomili, že On je cesta, pravda a život. Aby svoj život nepremárnili falošným vedomím, ale premenili svoje mysle a vpustili do srdca Tvoje slovo, ktoré je nemenné, aby svoj život obrátili na skutočnú vieru, a to vieru v Pána a Spasiteľa Ježiša Krista.

AMEN

Pokračovanie na str. 14.

MODLITEBNÉ OKIENKO

október 2023

I Dokončenie zo str. 13.

41. týždeň (09.10.-15.10.)

Modlime sa za ľudí, ktorí nevedia pochopiť skutočnosť, že sme si všetci rovní pred Bohom

„Lebo koreňom všetkého zla je láska k peniazom; niektorí po nich pachtili, a tak zabúdili.“ (1. Timoteovi 6:10)

Vidíš všetko zlo okolo nás, Pane Ježišu, vieš, že sme posadnutí pýchou, lakomstvom a nevierou. Ty vieš, že sme hriešni a nezaslúžime si Tvoju milosť. Prosíme, aby sme si uvedomovali svoju malosť, aby sme videli v každom blížnom Teba. Odvráť z našich myšlienok a skutkov všetko zlo, každý nepokoj, každú kritiku, ktorá je neoprávnená, každé posudzovanie a povyšovanie sa. Daj, aby sme mali čisté svedomie, čisté myšlienky a o každom zmýšľali a videli viac dobra ako zla. Ak však vidíme zlo, nedopušť, aby sme pred ním zatvárali oči. Ty bud' našou spravodlivosťou, našou myslou, naším slovom, naším skutkom. Tak, ako si nám ukázal svojím príkladom tu na zemi, nech sa aj my správame k iným. Nikto z nás nie je bez hriechu, každý zlý skutok je zaznamenaný u Teba. Prosím, stvor nám čisté srdce a daruj nám svoj pokoj, aby sme videli v každom hodnejšieho než sme my sami. Dej sa Tvoja vôľa.

AMEN

42. týždeň (16.10.-22.10.)

Prosme za zdravie a požehnanie pre pracovníkov na Božom kráľovstve

„Nato po cirkevných zboroch ustanovili starších a na modlitbách a pôstoch porúčali ich Pánovi, v ktorého uverili.“ (SK 14:23)

Ďakujeme Ti, Pane Bože náš drahy, za všetkých pracovníkov na Tvojej vinici, ktorí s úprimným srdcom a so všetkých síl vedú ostatných za Tebou. Prosíme Ťa o múdrosť, lásku, silu a vytrvalosť pre nich a nám daj srdcia ochotné nielen počúvať Tvoje slovo, ale podľa neho aj žiť. Vzbud' lásku k práci v každom jednom z nás, aby sme privádzali ľudí, ktorí sú hľadajúci a

smädní, do Tvojho náručia a budovali cirkev čistú zmýšľaním i konaním ako nevestu nášho Spasiteľa a Tvojho jednorodeného Syna Ježiša Krista. Požehnávaj, ochraňuj každého, kto koná podľa Tvojej vôle. Daj, aby sme jedno boli a aby sme dni tu na zemi nepremárnili svetskými vecami, ale nebeskými. Vypočuj naše prosby skrze svojho Syna a bud' nám na pomoci.

AMEN

43. týždeň (23.10.-29.10.)

Modlime sa za ľudí, ktorí trpia a utekajú zo svojej vlasti pred zákernosťou vojny

„Alebo si myslíte, že tí osemnásti, čo na nich padla veža v Siloe a zabila ich, boli väčší vinníci ako ostatní obyvatelia Jeruzalema? Nie, hovorím vám, ale ak nebudete robiť pokánie, všetci zahyniete podobne“ (Lk 13, 4 – 5)

Sme iba pútnikmi tu na zemi, nemáme tu trvalého miesta. Keď naša pozemská púť skončí, začne sa iný život. Prosíme, Pane neba i zeme, daj, aby sme si všetci do jedného túto skutočnosť uvedomovali deň čo deň a pripravovali sa na večný život s Tebou. Prosíme, ukonči vojny, nezmyselné utrpenie, vezmi do svojich rúk tých, ktorí sú za to zlo zodpovední. Nie trestom, ale karhaním a napomínaním, vlož do ich mysle, že Ty si láska a všetko, čo si stvoril, je aj pre ich dobro, a nie na to, aby to, čo je dobré a tým i ľudské životy, ničili svojou nevedomosťou a chamtivosťou. Ty si jediný, ktorý môže súdiť. Prosíme o trpezlivosť a zhovievavosť s ľuďmi, ktorí k nám utekajú zo zúfalstva a strachu pred smrťou. Daj, aby sme k nim pristupovali s láskou a porozumením a dokázali sa vcítiť do ich situácie. Ty nás uspôsob k tomu, aby sme vedeli rozoznať ľudí, ktorí naozaj trpia oproti tým, ktorí utekajú zo zisťných dôvodov. Pane, bud' s nami a veď naše životy smerom do nebeského kráľovstva, ochraňuj, požehnávaj a veď každého jedného z nás, aby sme sa neocitli v podobnej situácii ako naši bratia a sestry vo vojnovej zóne. Nech sa sta-

ne podľa Tvojej svätej vôle. Vypočuj naše prosby a bud' s nami.

AMEN

44. týždeň (30.10.-05.11.)

Ďakujeme za dary Ducha svätého
„Keď teda vy, hoci ste zlí, viete dať dobré dary svojim deťom, o čo skôr dá Otec nebeský Ducha Svätého tým, ktorí Ho prosia?“ (Lukáš 11:13)

Ó, duchom svätým naplň nás, Ty večný Bože sám, nech cíti aj dnes ľudstvo zas tej Tvojej lásky plam. Ó zošli Ducha milosti, daj svetlo spasenia a mocou darov milosti stvor nové stvorenia.

Bože Otče náš nebeský, Ty si naším Stvoriteľom, Ty dávaš všetkým blahodarné slnečné lúče, Ty nás živíš, opatruješ, ochraňuješ, všetko je v Tvojej moci. Ďakujeme za Ducha svätého, ktorého si najskôr poslal na svojich učeníkov a potom si ním osvietil všetkých, ktorí o to prosia. Ďakujeme za dary, ktoré nám dávaš, za všetky dary, ktoré máme z Tvojej milosti. Rozmnož tieto dary v každom z nás, aby sme cítili závan svätého ducha v našich životoch a prinášali ovocie, aby sme boli užitočnými hospodármi a nepremárnili svoj život márnosťami sveta, ale aby sme žili ostatným na úžitok a Tebe na chválu. Ty sa osláv skrze naše skutky milosti, ktoré konáme z moci Ducha svätého, ktorého Ty, Otče, posieľaš k nám, aby si z nás urobil nové stvorenia. Tvor nás, pretváraj, karhaj, trestaj, ale bud' aj milosrdný a láskavý, aby sme uniesli bremeno sveta a svoj život nepremárnili. Našou túžbou je stretnúť sa s Tebou v Tvojej sláve a chváliť a velebiť Tvoje meno na veky vekov.

AMEN

STRETNUTIA V ZBORE

Utorok:

Sestry vo viere o 10.00 hod

Stretnutie mužov o 18.00 hod 2. a 4. utorok v mesiaci

Streda:

Biblická hodina pre dospelých o 18.00 hod – online záujemci o stretnutia informujte sa u brata farára

Štvrtok:

Modlitebná skupinka mladých žien o 17.00 hod. každý 2. a 4. štvrtok v mesiaci

Piatok:

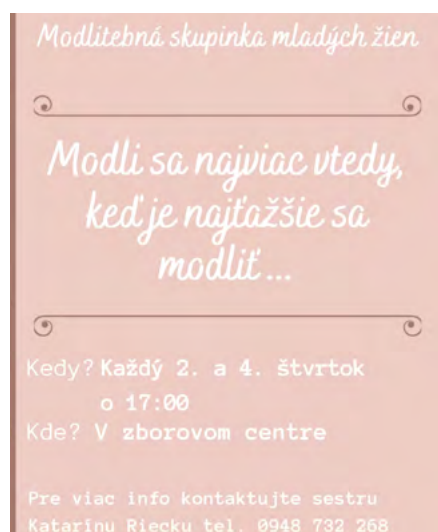
Konfirmačná príprava: 1. ročník 15.00 hod a 2. ročník 15.45

Mládež: 16.30 hod

Spevokol: 16.30 hod

Nedeľa:

Detská besiedka: 10.00 h

SLUŽBY BOŽIE

október 2023

01. 10. Podakovanie za úrody zeme

Téma: Vďaka za Božie dary

08.30 Služby Božie v Tlmačoch – Lipníku (centrum voľného času)

10.00 Služby Božie v Leviciach s Večerou Pánovou

14.00 Služby Božie v Domove dôchodcov Fénix v Leviciach

08.10. 18. nedeľa po Svätej Trojici

Téma: Poslušnosť lásky

08.30 Služby Božie v Horši

10.00 Služby Božie v Leviciach

15.10. 19. nedeľa po Svätej Trojici

Téma: Sila viery

08.30 Služby Božie v Tlmačoch – Lipníku (centrum voľného času)

10.00 Služby Božie v Leviciach

22.10. 20. nedeľa po Svätej Trojici

Téma: Stratená príležitosť

10.00 Služby Božie v Leviciach

29.10. 21. nedeľa po Svätej Trojici

Téma: V boji o dokonalosť

08.30 Služby Božie v Horši

10.00 Služby Božie v Leviciach

31.10. Pamiatka reformácie

Téma: V boji o dokonalosť

17.00 Služby Božie v Leviciach

ALTERNATÍVNY POHĽAD BIBLIE NA HOMOSEXUALITU

host': ThDr. Mgr. **Miroslav Kocúr** PhD.

15. október 2023
o 14:00 hod

Revitzky dom, Vojenská 28, Levice

DUNAJSKO-NITIRANSKY
SENIORÁT ECAV NA
SLOVENSKU

Stretnutie žien

KDE: CZ ECAV LEVICE
KEDY: 8. OKTÓBRA 2023 O 15:00 HOD.
TÉMA: PREDNÁŠA MGR. ZUZANA MONCOL'OVÁ

*"Prvá evanjelická farárka
M.D. Darina Bancíková"*

SPOLU S PUTOVNOU VÝSTAVOU O DARINE BANCÍKOVEJ
rozhovory, občerstvenie, povzbudenie, modlitby

**Staň sa
DOBROVOĽNÍKOM
v Levickej nemocnici**

Obetuj svoj voľný čas a seba k sprevádzaniu chorých

Základné predpoklady služby:

- LÁSKA K ČLOVEKU
- EMPATICKÝ PRÍSTUP K ĽUĐOM
- VOĽNÉ 1 - 2 HODINY TÝŽDENNE

Základné podmienky prijatia:

- MINIMÁLNY VEK 17 ROKOV
- ZDRAVOTNÁ SPÔSOBILOSŤ
- NENACHÁDZAŠ SA V ČASE SMÚTENIA ZA NIEKÝM Z TVOJICH BLÍZKYCH MIN. 1 ROK

BLIŽŠIE INFORMÁCIE: www.sprevadzanie.com ☎ 0911 426 155

Západný dištrikt ECAV na Slovensku

pozýva

Misijné dni

*Kde je Troj poklad?
Tam bude aj Troje srdce!*

10. - 12. 11. 2023
PIEŠŤANY, Hotel Park

Hostia: PhDr. Marek Madro, PhD.
Dávid Bázlik, Tibor Jančík, Peter Mozola
Program pre deti s Detskou misiou
Program pre mládež so SEM
Kapela L+Band

Matúš 6:21

Vnútro misijný výbor Dunajsko-nitrianskeho seniorátu ECAV a Cirkevný zbor ECAV Kalná n. H. pozývajú na

**KONFERENCIU PRESBYTEROV
DUNAJSKO-NITRIANSKEHO
SENIORÁTU ECAV**

2023

Prednáša:
JÁN MATIS
FARÁR, PREDSEDA ZED

Téma:
**PRESBYTER VERNÝ
UČENÍK V SLUŽBE
ZBORU**

Kultúrny dom v Kalnej nad Hronom
22 OKTÓBER 2023

Tešíme sa na bratsko-sesterské
spoločenstvo evanjelikov od Sitna a
Zobora k Dunaju!